

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voice"
Publishing Co., 1265 Queen St. W.,
Toronto, Ont. M6H 3B5. — Printed by
L. J. & F. Printing Co., Toronto.
Subscription: Canada \$ 4.00, all
other countries: \$ 6.00

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÁ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

No. 7 (403) Vol. XI.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT,
OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Saturday, February 20, 1965.

Václav Majer:

UNRRA A JEJÍ HOSPODÁŘSKÁ POMOC ČESKOSLOVENSKU.

Snad žádné jiné slovo nezdomácnělo v době po druhé světové válce v řech našeho lidu i v řech jiných národů tak snadno, jako bylo slovo UNRRA, které je zkratkou anglického názvu: "United Nations Relief And Rehabilitation Administration". Vzpomínám, že to byl nezapomenutelný Jan Masaryk, který slovo UNRRA po užití poprvé ve své rozhlasové projevu k domovu, již v list. 1943.

Hovořil tehdy o mezinárodní konferenci v Atlantic City v Americe, na níž byla UNRRA ustavena návrh amerického prezidenta Roosevelta. Mezi 44 zakládajícími státy bylo také Československo, reprezentované na konferenci členy Československé zahraniční vlády v Londýně, Janem Masarykem a Františkem Němcem. Československá vláda v Londýně považovala přípravu hospodářské pomoci osvobozenému Československu, za jeden ze svých hlavních úkolů. Již v roce 1941 zřídila vláda zvláštní ministerstvo Hospodářské obnovy, v jehož čele byl nejprve ministr Jaromír Nečas a později František Němec.

Po vzniku UNRRA byly přípravné práce velmi urychleny a tak již o rok a tři měsíce později, dne 26. února 1945, mohla být mezi UNRRA a Československou vládou v Londýně podepsána smlouva o pomoci a hospodářské rehabilitaci Československé republiky. Za Československou vládu smlouvu podepsal Jan Masaryk a pisatel tohoto článku.

Podle této smlouvy UNRRA souhlasila poskytnouti osvobozenému Československu co nejrychleji účinnou pomoc, zejména léky a lékařské zařízení, šatstvo a obuv, potraviny všeho druhu, stroje a dopravní prostředky, osivo a umělé hnojiva, nejméněji suroviny, pohonné látky atd., a to v takovém množství, jak bylo mezi vládou a UNRRA před tím dohodnuto a stanoveno!

Všechno toto zboží bylo pak ve smyslu této smlouvy Československu dodáno z dárma a dopraveno na Československé území. Československá vláda byla naproti tomu povinna provést rychlou distribuci prodejem zboží za běžné ceny vnitřního trhu s tím, že peníze získané prodejem zboží UNRRA zastanou v Československu. Peníze takto získané měly být vedeny na zvláštní účet a v dohodě s UNRRA použity k obnově komunikací, škol, nemocnic a sociálních zařízení.

UNRRA splnila své poslání v Československu skvěle a čes. lid to také ocenil. Slovo UNRRA bylo čes. lidem vyslovováno s obdivem, s uznáním, s vděkem a láskou a vím, že ani dnes není UNRRA a její velká pomoc čes. lidem zapomenuta. Přepočítáno na tehdejší čes. měnu činila hodnota zboží dodaného UNRROU téměř 18 miliard čes. korun, které ovšem na konci rovněž zmizely v bezodném jenu komunistického režimu.

Stalo se tak jako Československo tak UNRRA pomáhala i jiným zemím z poválečné hospodářské bídě a miliony lidí zachránily od hladu a nedostatku základních životních potřeb. Finanční a materiální břemeno této pomoci spočívalo na demokratických zemích Západu a největší, více než dvojnásobný podíl, nesly Spojené státy americké.

Bohužel, velká, strhující a humanitní myšlenka nové evropské a světové politiky vzájemné důvěry a spolupráce, jejímž vyjádřením na hospodářském poli byla UNRRA, byla ještě před skončením války pohřbena dravostí so-

větského imperialismu a plány mezinárodního komunismu. Jedním z prvních terčů rozvratné komunistické politiky byla právě: UNRRA.

V jiném článku jsem již vzpomněl, jaké obtíže čínila vláda sovětského svazu i nám, zejména po kud šlo o přepravu zboží UNRRA které v první době mohlo být na čes. území přepravováno pouze přes přístavy a území kontrolované Rudou armádou. Desítky desítek bylo nutno vyměnit s Moskvou v této věci. Nemám místo, abych citoval doklady. Konec konců jsou uvedeny i v knize Zdenka Fierlingera: Ve službách ČSR - díl II., která vyšla krátce po únorovém puči, ale brzy pak byla komunistickým režimem z knižního trhu stažena. Několik výtisků této knihy je však na štěstí v zemích svobodného světa. Zdeněk Fierlinger, který byl nejenom zrádným čes. diplomatem, ale i diplomatem lajdáckým, uveřejnil ve zmíněné knize i řadu neconsensovaných telegramů, vyměňovaných mezi vládou v Londýně a vyslanectvím v Moskvě koncem roku 1944 a počátkem roku 1945. Jejich obsah je nezvratným důkazem záporné sovětské sabotáže proti čes. vládě v Londýně, aby pomoc UNRRA došla do Československa co nejrychleji a v dostatečném množství.

Tehdy, na jaře roku 1945 se Moskva ještě neodvážila pomoc UNRRA Československu úplně znemožnit, patrně také proto, že Stalin potřeboval pomoc UNRRA i pro Ukrajinu a Bílou Rus. Stalinský plán odřiznutí Československa od politických a hospodářských vztahů s demokratickým západem, se podařil až v roce 1947, kdy donutil Československo k odmítnutí účasti na Marshallově plánu. Také čes. komunisti se snažili organizaci UNRRA a její obrovskou pomoc pomluvit, pošpinit, bagatelizovat i sabotovat. Ale ani to se jim nepodařilo. Obrovská většina našeho lidu poznala co UNRRA znamenala netoliko pro zajištění slušné výživy, ale i pro obnovu výroby a celého našeho hospodářského života. Mohl jsem proto přivést ve službu Národního shromáždění dne 6. list. 1946 říci, že "pro nás není UNRRA jen čisté materiální pomoci ale čes. lid považuje UNRRA za první důležitý krok k hospodářské spolupráci národů".

Dík hospodářské pomoci UNRRA a díky poctivé práci a zručnosti i pilnosti čes. lidu a díky hospodářským zdrojům naší země se po darilo, že během krátké doby dvoutlet se Československo stalo opět jednou z nejlepších zásobených zemí v Evropě a jeho hospodářství bylo na zdravém vzestupu. Komunistický puč to všechno zničil. Jenom pomysleme na jaké výši mohlo Československo být politicky, hospodářsky i kulturně dnes, nebýtli zločinného puče komunistů.

Z TORONTA

Krajan M. Kalous se na malton-kém letišti dne 6. února po více než 10ti letech opět setkal se svou ženou Marií, která se přistěhovala z Československa. Obrázek znázorňující radostné shledání přinesl torontský "Star" dne 8. února t. r. Krajan Kalous uprchl z komunistického Československa v květnu 1948.

Soubor divadla Crest schraje hra "Député" na scéně montrealského krytého stadionu Forum ve dnech 22. a 23. února t. r. Uvažuje se také o jednom představení v Ottawě.

ZMĚNILI SE? PLATÍ MNICHOVSKÁ DOHODA?

- jvi -

(Pokračování v serií několika článků)

V anketě "Jak nás vidí druzí", uveřejnil v Hamburku vycházející časopis "Die Zeit" v lednu letošního roku příspěvek z Francie. Profesor sorbonské university A. Grosser, píše hned v úvodu svého článku, že veřejné mínění ve Francii je zejména pobouřeno tím, že člen bonnské vlády, ministr Hans-Christoph Seebohm veřejně hlásá platnost mnichovské dohody. Pobouření nad p. Seebohmem není ovšem omezeno jen na Francii.

Pan Seebohm ve svých četných veřejných projevech vznáší požadavek, že v budoucím uspořádání Evropy nejen Sudety, ale také Čechy a Morava musí být napojeny na Německo. Nové hranice Německa musí být totožné s hranicemi roku 1939 - tedy včetně Rakouska, Československa a polských území. Západní spojenci, podle p. Seebohmy, trvám na bezpodmínečné kapitulaci Německa v II. světové válce spáchali "příšerný zločin" na Německu, Evropě a celém světě. Nacistické

běsnění proti židům za zločin zřejmě nepovažuje, neboť při konečném hlasování Bundestagu o zákonnou hospodářské náhrady státu Israel za nacistické zločiny se, jako jediný z ministrů vlády - která zákon navrhovala! - zdržel hlasování. O hákovém kříži a jiných znacích nacismu prohlásil, že se "v účte sklání před každým symbolem, pod kterým byly položeny německé životy".

Je třeba uvádět více? Pan Seebohm není jen obyčejný, neznámý občan. Je spolkovým ministrem dopravy, předsedou hannoverského svazu CDU, hlavním zástupcem CDU - CSU ve svazu vyhnanců a - ovšem! - předsedou sudetoněmecké organizace. Lze se divit, že je ve Francii veřejné mínění pobouřeno? Lze se divit že komunistická propaganda, zejména v Československu, mistrně využívá a zneužívá výroky p. Seebohmy?

Lze se divit, že klademe otázku: změnili se skutečně?

"Vyhnanství? Mějte slitování a řekněte raději smrt. Neboť exil je v mých očích horší než smrt!"

Shakespeare: "Romeo a Julie"

Oznamujeme všem přátelům, že naše manželka, matka a sestra

MILENA HERBENOVÁ

rozená PROCHÁZKOVÁ,

vnučka dr. Julia Grégra, zemřela po dlouhé a strastiplné nemoci dne 8. února 1965 v New Yorku, kde žila jako exulantka 16 let. Zesnulá byla od prvopočátku členkou ČS. Národní rady americké a členkou výboru Národní rady žen Svobodného Československa. Kromě toho po léta obětavě pracovala pro Společnost pro vědu a umění (SVU).

Narodila se v Praze 10. září 1900. Byla tiše poliběna krenací, jak si přála, v New Yorku.

Ivan Herben, manžel

Milan Herben, syn

Marcela Bukovanská a Ladislava Horníčková, setry,

a další příbuzní v Československu a v USA.

WINSTON CHURCHILL - MUŽ DVACÁTÉHO STOLETÍ

Ferdinand Peroutka.

Výlučně entusiastická kniha, nebo ona sousto, dokonce celý jeden demokratický stát, aby si s ním dělal co chce. Všechno anglo-francouzské státnické umění se omezilo na oddávání krize. Každá doba má své muže a Churchill nebyl mužem této doby. Měl za sebou několik neúspěchů z minulosti a přidal k nim nový neúspěch: varoval vládnoucí anglické politiky před jejich katastrofálním kursem. Byl v konservativní skupině i v parlamentě odsunut na jedno z posledních míst. Na krátko byl z parlamentu dokonce vyloučen, byl ve volbách poražen komunistickým kandidátem - téměř neuvěřitelná to událost v anglické politice. Domáci i cizí pozorovatelé usoudili, že jeho kariéra je skončena. Když docházely zprávy o německém zbrojení, Churchill vyzýval, aby Anglie také zbrojila a zachovala tak rovnováhu. Tehdy týdeník "Economist", který může být pokládán za jednu z nejsolidnějších anglických institucí, napsal hněvivě o Churchillovi, že "s neomylným instinktem vždy sleduje nejhorší politiku". Je dnes podivno, jak málo se tehdy rozumělo, co je nejhorší politika.

Věci šly, jak jít musily, když Francie ve vnitřních zmátech ztratila všechnu energii a slavný anglický instinkt byl otupen. V

Tricátá léta tohoto století zůstanou v paměti jako perioda psychologického a následkem toho i mnohého jiného úpadku evropských demokracií. Zlý muž, Adolf Hitler, tehdy přesně pozoroval známky tohoto úpadku a dosti logicky usoudil, že příšla vhodná doba k útoku. Po několika let Anglie a Francie postupně kapitulovaly před Hitlerem, házely mu to

červnu 1940 Hitler stanul nad poraženou Francií a jeho loďstvo a letectvo se připravovali k invazi do Anglie. Vedení Anglie převzal dotud neoblíbený prorok zkázy, Churchill, jeho osobní role v dalších událostech byla tak rozhodující, že se zdá, jakoby na něj skleslo aspoň několik kapek z onoho oleje, jímž starobylý Carlyle pomazával hlavy hrdinů.

PANI MILENA HERBENOVÁ

V New Yorku zemřela po dlouhé a bolestné nemoci vzácná a ušlechtilá česká žena, choť redaktora Ivana Herbeny, pí. Milena Herbenová. Zesnulá vykonala velikou a nezištnou práci pro věc svého národa a v paměti všech, kdož ji znali, zanechala světlou stopu.

Vydavatelé a redakce Našich Hlasů vyjadřují p. redaktoru Herbenovi hlubokou a upřímnou soustrast.

VÝROKY

Churchill: "You ask: What is our aim? I can answer with one word: Victory! Victory at all costs, victory in spite of all terror, victory however long or hard the road may be; for without victory there is no survival".

Chou En-lai: War is not only inevitable but necessary to achieve world Communism. In such a war, I would be ready to lose 300 million lives!

VIETNAM—JOHNSON—KOSYGIN

Minulý týden jsme byli svědky kubánské krize v asijském znenámeném vydání. Rudá Čína se předháněla se sovětským ministerstvem - předsedou - Kosyginem - právě na návštěvě v sev. Vietnamu - ve výhrůžkách Spojeným státům a v slibech pomoci severnímu Vietnamu proti americkým "útokům".

Stalo se, že partyzáni ze sev. Vietnamu napadli americkou základnu v jižním Vietnamu v době Kosyginovy návštěvy. A prezident Johnson nařídil bombardování vojenských základen v sev. Vietnamu. A kromě demonstrací komunistických a pro - komunistických skupin v Pekingu a v Moskvě - a ovšem všude jinde - se za tím mnoho nestalo. Tak jako prezident Kennedy v kubánské krizi, Johnson riskoval a - vyhrál.

To ovšem neznamená, že posice demokracie v jižním Vietnamu se podstatně změnila. Je, bohužel, mnoho shnilého v oné zemi.

JOHN DIEFENBAKER NA ODOCHDU?

Události minulých dnů musejí být velkým zklamáním pro vůdce konservativní strany, Johna Diefenbaker. Ačkoliv přesvědčí ve vyhrál v parlamentním klubu strany, jeho vítězství v předsednictvu strany bylo tak těsné, že je Diefenbaker sotva přežije.

Je zákonem v životě lidí, že se opořebují. John Diefenbaker vyvedl konservativní stranu z bloudění na poušti na výsluní moci a na chvíli dal země vidinu slavné budoucnosti. My pak jsme zavázáni díkem za tvrdá slova, která adresoval komunistům ve Spojených národech.

Me ménici se okolností vyžadují nové myšlenky a nové tváře. Quebecká krize a rostoucí nespokojenost v konservativní straně s jeho vůdcovstvím jsou předznamenáním konce Diefenbakerovy politické kariery.

OBCHOD SE ZÁPADEM VZROSTL

Podle zpráv čes. ministra zahraničního obchodu vzrostl v r. 1964 čes. zahraniční obchod se západní Evropou o celých 14 procent.

Největší vzestup zaznamenala obchod s Francií - 10 procent - , s Velkou Británií - 15 procent - , s Itálií - 10 procent - . Obchod s lidmi vzrostl o 50 procent.

červnu 1940 Hitler stanul nad poraženou Francií a jeho loďstvo a letectvo se připravovali k invazi do Anglie. Vedení Anglie převzal dotud neoblíbený prorok zkázy, Churchill, jeho osobní role v dalších událostech byla tak rozhodující, že se zdá, jakoby na něj skleslo aspoň několik kapek z onoho oleje, jímž starobylý Carlyle pomazával hlavy hrdinů.

Pokračování na straně 2.

"SOKOLSKÉ SIBŘINKY" KONAJÍ SE V SOBOTU 27. ÚNORA 1965 NA SOKOLOVNĚ 1621 DUPONT ST. TORONTO 9.

WINSTON CHURCHILL - MUŽ DVACÁTÉHO STOLETÍ

Dokončení ze strany č. 1.

V jednom viktoriánském románu praví otec: jsou určitá pravidla, máj synu; musíš umět vykonat něco, co nikdo jiný nedovede, lidé tě musejí potřebovat. V těchto dnech Churchill je nazýván "mužem století". Je to proto, že v určité chvíli lidé Anglie a světového světa ho potřebovali a sotva kdo jiný by byl uměl vykonat, co on. Velký muž je ten, který nalezl svou příležitost a jenmuž bylo dáno zastupovat velkou a slavnou při ve věčném zápase dobra a zla, řádu a chaosu. Jsou nepočetné jiné muži, kteří v sobě měli všechen materiál velikosti, ale zemřeli neznámi, protože nenašli svou příležitost. Kdyby Hitler nebyl podnikl útok proti světu Churchill by byl zůstal znám budoucnosti jen jako jeden z přečetlých detailů anglické politiky.

Zdá se, že jsou mužové pro mír a mužové pro válku a velmi si nerozumí. Ministerský předseda Chamberlain, který vedl několika letů štábu před Hitlerem, by typickým produktem obehodně-průmyslové anglické společnosti, která dělá nebezpečně se racionálnístky pokoušela řešit bouřlivý problém světa zlatem a vyjednáváním. Když Hitler na Chamberlainovo naléhání mu na kusu papíru svým podpisem potvrdil, že mír bude zachován "po dobu naší generace", Chamberlain se vrátil triumfálně do Londýna. Důvěřoval, že jako oni muži, které tak do své znal a kteří v spořádaném obchodním systému podpisují směny, také Hitler bude neschopen je dát proti svému podpisu.

Byl-li Chamberlain narozen pro to, aby jednal v normálních dobách, které omylem jsou pokládány za normální, Churchill se zdá jako by byl narozen pro tragické okolnosti. V normálních dobách, které jsou s obvyklou rutinou obstarovány sborem manipulátů, takový muž bývá odsouzen k tomu, aby ztrácel vliv a z rozmrzelosti snad i talent. Anthony Eden napsal o Churchillovi po těchto, že nikdy nebyl tak na výši, jako když věci šly špatně.

Ať již to vězelo v instinktu, nebo v životní zkušenosti, nebo to byl náhled výchovy, kterou si dal, Churchill sledoval, že pod povrchem obehodně-průmyslové společnosti, některé staré zlé síly auctyhnuly. Byl nějak uzpůsoben k tomu, aby poznal pravice, když se s ním potká. On pochopil, co to znamená, že Hitler nosí vysoké boty. A po celý život, od mládí, kdy velel útokům husarů, byl Churchill vždy nějak blízko válce. Když válka vypukla, přinášel s sebou otužilost a jiným ji sděloval. Nebyl to muž, který je zmaten a podloměn, jestliže zmizí obvyklé prostředí normálních dnů. Téměř bychom se mohli ptát, co bylo obvyklé prostředí pro Winstona Churchilla. Odkud vzal tento muž svou sílu charakteru, která přenesla Anglii přes nejhorší chvíle? Nikdo nemá všechnu sílu sám ze sebe, každý ji dostává také z kultury, k níž patří. Někteří vudeové čerpají všechnu svou sílu z naději budoucnosti. Jsou jiní, kteří jsou obojí velkým silami minulosti. Obojí síla, nová i stará, může být nesmírná. Nelze objektivit v Churchillovi velký a odvážný obraz budoucnosti. Když zápasil s Hitlerem tak, jak by nikdo jiný z žijících Angličanů nebyl dovedl, budoucnost mu znamenala šťastný návrat k tomu, co bylo. Churchill byl nazván "mužem století", rozumí se dvacátého století. Ale mnoho jiných mužů patřilo k tomuto století intimněji než on, slavný bojovník za svobodu a zároveň anglický konzervativce. Na Ameriku dvacátého století přišlo dříve než na Anglii. Franklin Roosevelt do sebe pojal všechny tendence dvacátého století. Mezi ním a Churchilem bylo věčné válečné přátelství. Ale ve věcech, které se týkaly budoucího uspořádání světa, se často rozcházel. Jednou Roosevelt z rozmrzelosti se dal strhnout k výroku, že očekává porozumění spíše od Stalina, než od Churchilla. "Žil v při-

jemných časech a chtěl by se do nich vrátit", řekl o Churchillovi Vskutku Churchill zamýšlel vrátit se, kdyby to bylo možné. Moderní kolektivní tendence byly cizí tomuto individualistovi, který předpokládal, že každý je povinen mít tolik síly, kolik jí v sobě cítí. Ale státní péče o slabé stává se dogmatem dvacátého století. Když Churchill vítězně skončil válku, jeho konservatismus se mu nečekaně shrotil na hlavu. V prvních volbách, za pouhého čtvrt roku, anglické voličstvo ho svrhlo. Bylo to nevděčné v té rychlosti, s níž se to stalo. Ale i nejslavnější jméno bylo slabé proti živelné a v hlubinách připravené události: proti dlouho odkládanému a nyní velmi nedočkavému průrodu anglické společnosti. Staré netivosti, na nichž se dlouho zakládal sociální a politický řád v Anglii, oslábly a nové vrstvy se hlásily o místo na slunci. "Aho, zachránil Anglii, ale platí málo svému zahradníkovi", řekla dělnická žena o Churchillovi.

Churchill byl posledním velkým mužem devatenáctého století. Některé složky jeho energie pocházely snad ještě ze starších dob. Národ jsou živi a mrtví, naše myšlení a myšlení našich předků. V kritické chvíli bylo štěstí pro Anglii, že se vyskytl muž, jehož mysl nebyla vytvořena jen pod vlivem doby přítomné. Byl by z ní čerpal jen ochablost let dvacátých a třicátých. Chamberlain byl zcela ochromen myšlenkou, že Anglie byla oslabena první světovou válkou. Churchill zdědil po něm touž situaci, nemohl spoléhat na více skutečných sil, než jeho předchůdce, ale vnesl do této situace jiného ducha. Tajnými podzemními cestami, jimiž někdy putuje tradice národa, vstoupily do něho síly staré Anglie a zůstaly v něm uchovány. Na první pohled vypadá spíše jako muž odvážné a podnikavé anglické renezanze z doby alžbětinské, než jako současník Chamberlainův. Nebo, snad, jako pozdní syn oné Anglie, která sama nepřestala odporovat Napoleonovi, když všichni ostatní se vzdali. Přesněji pozorováno, po pěti va-
lečných letech Churchill odnášel si směr zdaru a nezdaru. Onen "příjemný čas", o němž mluvil Roosevelt, onen starý anglický sociální řád, k němuž Churchill cítil přichylnost, nebyl upevněn, nýbrž vydán generálnímu útoku nové doby. Jedním houževnaté sledovaných Churchillových cílů za váleky bylo zachování britského imperia. Marně to úsilí. Za několik let britské imperium bylo věci minulosti. Jako anglický konzervativce Churchill se musel cítit poražen. Zároveň však viděl, že svět ho oslavoval jako nikoho jiného.

Rekl kdysi, že prvním úkolem státníkovým je rozpoznat vše hlavní a postavit ji nad věci vedlejší. Když se stal anglickým ministerským předsedou, hlavní věcí byla záchrana svobody před útokem tyranie, jaké ještě nebylo. Ve službě této společné lidské věci Churchill získal vavříny, které mu byly jako konzervativci odepřeny.

Jak to, že muž, který svou bytostí snad ani nepatřil zcela k dvacátému století, stal se, jak mnozí cítí, jeho největším mužem?

LÉTADLO SE ZASOUVACÍMI KŘIDLY

Mezi americkými technikami se dlouho vedly rozčleněné debaty o vhodnosti a užitečnosti nového typu letadla, které je pojmenováno TFX a které vyniká tím, že má zasouvací a vysouvací křídla. Nyní se z Ford Worth v Kalifornii, což je jedna z největších leteckých základen oznamuje, že zkoušky s tímto letadlem dopadly nad všechno očekávání.

Je to tryskové stíhací letadlo, které je opatřeno posouvacími křídly. Za jednu hodinu letu byly vyzkoušeny všechny polohy těchto vysouvacích a posouvacích křidel s naprostým úspěchem. Když je letadlo příliš zatížené, nebo když má startovat na mimořádně

NOVÝ AUTOMAT PRO LETADLA

Jak bylo statisticky dokázáno, nejvíce leteckých nehod nastává při vzletu nebo při přistávání, zejména ve špatné viditelnosti. Americká společnost United Air Lines vyzkoušela nový vynález:

Je to velmi složitý, ale duchaplný přístroj, který sestavila jižtá americká továrna ve spolupráci s továrnou francouzskou, která se náhodou v téže době zabývala tímto technickým problémem. Je to vlastně automat, který bezpečně provede tryskové letadlo z rozjezdové plochy do prostoru a naopak - bez rizika dovoli tryskové letadlo přistát za jakéhokoli viditelnosti přesně na přistávací ploše. Lidská ruka se tohoto důmyslného přístroje nemusí ani dotknout. Stačí, když pilot uvede přístroj do chodu - a pak se již o nic nemusí starat. Společnost United Air Lines předvedla letadlo ve Washington, a to za slunečného dne i v nejhustší mlze a i v noci se stejnými výsledky. Tryskové letadlo bezpečně přistálo, aniž se o to přičinila ruka pilota.

Letečtí odborníci se shodují na tom, že přístroj je dokonalý. A ne ni vyloučeno, že bude předepsáno aby všechna trysková letadla byla tímto přístrojem vybavena.

Od 6. do 27. února je veřejně knihovně Parkdale Branch, 1303 Queen st. W., otevřena výstava kanadských malířů českého původu. Budova je přístupná veřejnosti denně do 8.30 hod. večer, v sobotu od 2 do 5 hod. odp.

Chcete se naučit některému lidovému tanci z Balkánů? Instruktorka Dick Crum bude řídit "Balkan Workshop" v sobotu 20. února t.r. v 1.45 hod. odp. a v 8 hod. večer v University Settlement House, 23 Grange Rd. Hosté jsou vítáni!

POVINNÝ TĚLOCVIK V KANCELÁŘÍCH?

Američané si stále víc a více uvědomují pravdivost a správnost názorů presidenta Kennedy o tělesné zdatnosti. Kennedy si jmenoval zvláštní poradní výbor věhlasných lékařů i vynikajících sportovců a profesorů tělocviku. President Lyndon Johnson v té činnosti pokračuje a těmito poradci se pravidelně schází k diskusím.

Nyní proběhla denním tiskem zpráva, že tento presidentův poradní sbor naléhavě radí, aby ve všech kancelářích po celé Americe byla zavedena pravidelná přestávka - kromě přestávky na oběd. Nikoli ovšem k nějakému politickému školení, ale k povinnému tělocviku. Odborníci pro řešení srdečních chorob, které jsou rozšířeny zejména mezi pracovníky v kancelářích, se domnívají, že většina Američanů se tělesně velmi málo pohybuje. Takový úředník jede do práce autem, nebo podzemní drahou, pak celý den sedí za psacím stolem a večer se zase vrací domů nějakým dopravním prostředkem. Proto lékaři pokládají za správné, aby se v kancelářích pravidelně cvičilo. Jak se zdá, zavede tuto novinku nejdříve federální vláda ve svých kancelářích v naději, že ji budou následovat vlády všech padesáti států americké Unie a později i soukromé firmy.

krátké startovací rozjezdové dráze, může mít vsunutá křídla, jako každé jiné normální tryskové letadlo. Jakmile se však letadlo dostane do určité výše, může stáhnout či zasunout křídla do zadu, aby tak zabránilo odporu vzduchu a zmenšilo třetí plochu křídla. V tom okamžiku, kdy jsou křídla zasunuta, dosáhne letadlo rekordní rychlosti, mnohem rychlejší, než je zvuk. Letadlo změnilo ve výši asi třiceti pět tisíc metrů nad zemí polohu křidel ze 16 stupňů na 72 stupňů a to za rychlosti asi 1200 kilometrů za hodinu - a v tom okamžiku nabylo rychlosti daleko vyšší než je zvuk. Pilot letadla prohlásil, že stroj je schopen letět dvapůlkrát větší rychlostí, než je zvuk.

TROJÚHELNÍKOVÁ VÁLKA

Trojúhelníková válka v indočínském oblasti stále zřetelněji přechází do nové fáze, tvrdší, složitější, nebezpečnější a dražší. Dražší pro všechny: Pro Ameriku a její asijské spojence, pro Peking a severní Vietnam, pro Moskvu a i pro Československo.

A je to tvrdší válka vojensky i politicky. Peking v ní jde o dva základní taktické cíle. Zlomit jižní Vietnam a zlomit Laos. Od loňského léta se tempo severní komunistické agrese zrychluje. Torpédové čluny severního Vietnamu nejdříve vyvolaly vojenskou krizi v Tonkinském zálivu se zřejmým cílem: vysondovat, zda je Amerika skutečně rozhodnuta bránit ohrožené oblasti a kde asi jsou hranice americké obranné politiky. Když americké letectvo odpovědělo odvratným útokem na severovietnamské námořní základny, komunistická agrese se opět stáhla do svých pozemních hranic, ale zmohutněla.

Jednak vzrostla činnost záškodnických jednotek Vietcongu, v Jižním Vietnamu samotném a dosáhla jakéhosi vrcholu loni prvního listopadu: Tehdy se záškodníci dostali až na čtyři sta metrů k jihovietnamské letecké základně Bien Hoa necelých dvacet kilometrů od Saigonu a útokem množičně zničili dvacet amerických tryskových bombardérů B-57 a zabili čtyři vojáky, zranili dvaasedmdesát vojáků a opět zmizeli.

Současně Peking začal vybalovat letecké základny v Hočiminově Vietnamu dalšími Migy a v některých případech až ztrojnásobil jejich počet.

A navíc k tomu všemu zmohutněl příliv komunistických posil od severu. Tak zvaná Hočiminova stezka přetíná indočínský poloostrov od severu k jihu: ze severního Vietnamu do komunistických částí formálně neutrálního Laosu a odtud do jižního Vietnamu se vine síť silnic, mostů, průsečíků v džunglích a polních letišť a tudy od loňského podzimu jde proud zbraní, zásob a posil pro Vietcong v nebyvalé šíři.

Amerika reagovala na tento vývoj jednoznačně. Když Vietcong podnikl listopadový útok na americká letadla u Saigonu, jedním z cílů bylo také měřit americkou reakci. Přišla. Spojené státy nejprve na žádost Suvana Phumy, neutrálního předsedy laoské vlády, vyslaly nad severní Laos výzkumná letadla, aby zjistila pohyb na Hočiminově stezce. Ale americká letadla neohodlala pouze pozorovat přísnou. Postupně a zřejmě se souhlasem Suvana Phumy, přešla k akci. Bombardovací letka zničila důležitý most na Hočiminově stezce u Ban Bau v severním Laosu a dvě americká letadla byla při útoku sestřelena palbou z komunistických základen Pathet Laa.

Toto je nepochybně již tvrdší a širší válka, než bývaly lokální konflikty s komunistickými záškodníky v Jižním Vietnamu. A

z Pekingy i z Hanoje přicházejí zatím neoprotvácené zprávy, že Hočimin by ji chtěl ještě rozvinout a přejít od záškodnických akcí k plným vojenským útokům ve velkém měřítku, ale Peking nesouhlasí. Snad se skutečně poučil jak v Tonkinském zálivu tak nyní na Hočiminově stezce, že Spojené státy neohodlají opustit ty, kterým slabší pomoc a že by širší akce od severu mohly vyvolat ještě rozhodnější reakci Ameriky.

Ale Peking je současně tísňen politiky a i politická fáze indočínské války je dnes tvrdší a složitější. Moskva se snaží vstoupit durazněji na politickou scénu jihovýchodní Asie a obnovit svůj vliv v celé oblasti.

Není to nová politika Sovětské ho svazu po Chruščovově pádu. Moskva, sice ztrácela politickou putu v jihovýchodní Asii - v severním Vietnamu i v komunistických stranách a hnutí kolem již od šedesátého roku a čínský vliv úměrně rostl, ale Sovětský svaz se zcela nevzdal všech posic. Zejména v severním Vietnamu si po celou dobu předplácel možnost politického návratu. Jedním ze symptomů této taktiky byla Novotného cesta do jihovýchodní Asie v lednu 1963. Novotný ji nastoupil na žádost Chruščovovu. --- Domů se vracel přes Moskvu. Nechal za sebou také dohodu s Hočiminem, že Československo zesílí své dodávky pro severní Vietnam, že 16 mil. dolarů, které již ČSSR do té doby Hočiminovi dalo ve zboží a strojích i zbraních, byl vlastně jen začátek. A j když se od oněch dnů Hočimin již zcela přidal k Pekingy ideologicky i politicky, československá a sovětská ekonomie pumovala do severního Vietnamu značné hodnoty. Jak významná byla účast ČSSR je zřejmé i z toho, že až dosud jediná kancelář tak zvané Vietnamské fronty národního osvobození, neboli politického nástroje Vietkongu, pro celou sovětskou sféru byla pouze v Praze.

Nyní se nová kancelář otevírá v Moskvě a současně Moskva zvyšuje svůj vývoz do severního Vietnamu a i československé dodávky nepocitně porostou - sovětský vliv se vrací do jihovýchodní Asie hospodářskou cestou. Techničtí odborníci ze sovětské sféry a z ČSSR jsou roztroušeni po celém severním Vietnamu. Ale k jakým dalším cílům Moskva použije tohoto vypětí, kromě toho ovšem, že se snaží oslabit vliv Pekingy, není ještě jasno. Pokud by začala aktivně podporovat Hočiminovi plány na širší válku, mohlo by to znamenat, že sovětská i československá pomoc by se musela znásobit - a že by se současně zvyšovala americká obrana ohrožených oblastí jihovýchodní Asie. A že by se dnešní tvrdá fáze celého zápasu mohla změnit ve fázi třetí, ještě tvrdší a dražší a nebezpečnější.

CHVÁLA AMERICKÝCH UNIVERSIT

"Kdo šetří, má za tři! Tam nemají jen za tři, ale více jak za třicet tři, jelikož vydaje na vědu v USA vzrostly třicetkrát". Čteme v nadšené reportáži o amerických univerzitách v časopise Vysoká škola č. 4. Článek se zabývá převážně hospodářstvím na amerických univerzitách, které "je značně efektivní" podle hesla "co nejvíce muziky za co nejméně peněz".

"Plat kvalifikovaného vědeckého pracovníka je asi dvakrát i více větší, než plat technické síly", prozrazuje Vysoká škola tajemství amerických universit se získáním evropských vědců. Popisuje pak americký systém, který nezatěžuje vědecké pracovníky administrativními úkoly, "nahlašováními", "pomocnými pracemi a administrativou", očkolic je zároveň "na první pohled jasné, že na univerzitách je méně pomocných sil než u nás... Mnoho pomocných prací je svěřeno studentům formou placených míst..."

BUDAPEŠTSKÝ KVARTET

Povím vám neworský muzikantský vtip, který nám před časem vyprávěl Rudolf Firkusný. Je to vlastně hádanka:

Co je jeden Rus?
Jeden Rus je melancholik.
Co jsou dva Rusové?
Příležitost dát si skleničku vodky.

Co jsou tři Rusové?
Tři Rusové jsou spiknutí proti jakémukoli režimu.

A co jsou čtyři Rusové?
Budapešťský smyčcový kvartet, nejlepší komorní těleso na světě.
Jára Kohout.

Ve srovnání s tím "je smutným faktem, že na našich vysokých školách, ve státě s pokrokovějším společenským systémem, je naproti tomu organizace práce spíše podobná systému z minulého století", povzddechla si Vysoká škola. Ovšem nenapadá ji, že čs. systém pasovala na "nejpokrokovější" trochu arbitrárně. Přijde na to podle čeho se to měří. A na tuto prostou pravdu přijde časem i Vysoká škola. - FEC.

PODCEŇOVANIA DUŠEVNEJ PRÁCE

"Stojíme pred závažným nebezpečenstvom, že preceníme hmotnú zainteresovanosť, že sa spoliehame na jej automatické pôsobenie. Práve v precenení významu hmotnej zainteresovanosti vidím úskalie, na ktorom môže stroskotať nová zdokonalená forma riadenia."

Túžba po vyšších zárobkoch a tlak tejto túžby pôsobi na každého úseku amerického národného hospodárstva. Je ale možné redukovať úspechy amerického hospodárstva jednoduchou na účinný vplyv hmotnej zainteresovanosti? Bolo by práve tak povetné, keby sme si nevšíkli tento nesmierny ekonomický stimul, ako to, keby sme si nevšíkli úroveň hospodárskeho myslenia, o ktoré sa opiera riadenie amerických podnikov. A práve úroveň riadenia amerických podnikov je vlastným tajomstvom ich úspechov.

Ak hľadáme príčiny nedostatkov nášho hospodárstva, myslím, že by bolo tragickým omylom hľadať príčiny hlavne v oblasti fyzickej práce. Je pravda, že máme veľa neporiadkov, že kvalita práce je nízka, čítame a každý, kto žije v hospodárskom živote, vie aj z vlastnej skúsenosti, že pracovná morálka je dosť níзка, práve tak je aj známe, že trpíme nedostatkom kvalifikovaných robotníkov. Jednako myslím, že chyba treba hľadať na inej rovine. Mám na mysli skutočnosť, že podceňovanie významu duševnej práce v teórii a praxi našej ekonomiky je hlavnou príčinou našich hospodárskych ťažkostí.

Nízka úroveň ekonomického

myslenia sa stáva hanovkou pre uplatňovanie vyvíjajúcej sa vedy a techniky na strane jednej a na strane druhej znižuje ekonomický efekt aplikovaných prírodných vied...

Je pomerne veľmi jednoduché zakázať ľuďom myslieť naradiť tvorivé myslenie. Musíme si preto uvedomiť, že potrebujeme nový typ vedúci, musíme dať ľuďom, ktorí tomuto typu zodpovedajú, vedúce miesta a upriamiť všetku pozornosť na to, aby sa vytvorili optimálne podmienky pre uplatnenie a vývin schopných vedúci...

Nebolo by od veci vypočítat, aké škody spôsobili našmu národnému hospodárstvu zlé povahové vlastnosti, žiaľ, dosť početných vedúci. Ako znechucujú takito vedúci svojich spolupracovníkov nedodržiavaním sľubov, intrigami, zastráňovaním protekciarstvom, vytváraním bohorovnej kamarily, proti ktorej je každý bezmocný, ako ubíjajú iniciatívu, vyvolávajú ozvlášť strachu a opatrničtva. Čirou výmenou takýchto vedúciých by sme získali miliardové hodnoty.

Alc ako nahradiť takýchto vedúci? Máme vôbec ľudí, ktorí by boli schopní splniť požiadavky, ktoré sa kladú na moderného vedúceho podnikov? Na povrchu sa vidí, že nemáme dost ľudí, ktorí by mali potrebné schopnosti. V skutočnosti sa naše ťažkosti pohybnú na inej rovine. Chceme mať vôbec takýchto vedúci? Uvedomujeme si, že duševná práca je ekonomickou kategóriou prvého poriadku?

Evgen Loebl - Kultúrny Život č.3

"NA VLNÁCH DOBRÉ NÁLADY"

Táborští športovci usporiadajú dňa 21. února t. r. na Masarykově hale v 8 hod. večer, veselý kabaret. Koferečníci p. a. p., jejich jméno se z opatrností tuhá, přivedou návštěvníky do dobré nálady a Spejbl s Hurvínkem, jak je máme v živé paměti, upečou pro vás bábovku. Jak bude chutnat, posoudíte sami. Bez nějakých těch skoků a přemotů, nebyl by to večer športovců. To za nás přivede skupina profesionálních artistů. V soudní síni Mokrá Lhota, dojde k dramatické scéně, mezi policeistou Pivoňkou a obžalovaným Přetichou, společně s cikánem, která však s neobvyklým soudním rozsudkem je ukončena rozsáhlým soudním radou. O ladných tanečních polybochů dívek, není třeba se zmiňovat. To posoudíte sami a dáte mi za pravdu v tom, o čem nepíši. Za staré Kocourkovské učitele, představíme vám mladé holičské kocourky, kteří více zpívají, než stíhají. Přátelství je krásné, o tom vás přesvědčí domácí přítel Miloš a pan Dávčivý s přechytlivým sluhou. Píseň "byla jsem holka kdysi" ze za doprovodu p. "y" vrátí vás zpět do doby pouličních zpěváků a že konzá nejsou žádné čáry vám dokáže profesionál Mr. Magitrick. Ve hře "Utkání" nebudou ostře nabroušené meče, ale pečlivě vybroušené jazyky, hrdce ochotníka a profesionální herečky.

O nekonečném veselí po celý večer se musíte přesvědčit vaši přítomnosti na kabaretu "Na vlnách dobré nálady" při stolovém zařízení v 8 hod. večer, tuto neděli na Masarykově hale.

Sportovní referent.

ZAMESKANÝ ROK...

"Žiál, zahraniční kniha je stále obchodním artiklem, který devízám tak ako iné tovary podľa stavu a možnosti nášho devízového hospodárstva. Prechádza desiatkami rúk a schvaľovacími komisií, kým sa jej ujímá zasa ďalšie desiatky rúk nášho monopolného dovozu PZO Artia v Prahe."

Pre ilustráciu možno uviesť, že v Slovenskej technickej knižnici v Bratislave, ktorá je vreholnou ustanovizňou tohoto druhu na Slovensku, mohli objednať v roku 1962 - 168 titulov, v roku 1963 409 titulov, v roku 1964 asi 500 titulov z devízovej oblasti. Počet periodicky vychádzajúcich časopisov zostáva približne každým rokom zachovaný. Aj keď vykazuje počet knižných titulov vzostupnú úroveň, je to vzostup iba relatívny. Celková kvóta devíz sa totiž pre knižnicu nezmenila už po desiat rokoch a zostáva stále na rovnakej, nepostačujúcej úrovni. Dovozy tlačie z devízovej oblasti stúpa čo do počtu titulov z roka na rok v množstvách, ktoré možno ľahko spočítať na prstoch... Údajne sa ani na rok 1966 neočakáva nijaké zlepšenie.

Niekoľko námatkove uvedených úvah nevyčerpáva celú problematiku. Jedno je však isté: dnešný stav nevyhovuje. Pri dnešnej úrovni svetovej vedy a techniky znamená zameskaný rok vo vývoji celú epochu, ktorú budeme musieť dohľadať. - Práca 9. januára 1965.

ŘEČOVÁ ZAOSTALOST

"Jedna z často opakovaných požiadaviek bratislavských vysokoškolákov - ktorú ich zasupeovia tlmočili na výročnej vysokoškolskej konferencii - boli cesty do zahraničia, výmenné zájazdy, niekolkomesačné štúdiá za hranicami našej vlasti. Uznesenie konferencie prijalo tieto požiadavky a nový Vysokoškolský výbor ju bude realizovať."

Možno povedať, že tento bod uznesenia je viac ako veľmi dôležitý. Uvedomme si, že znalosť našich vysokoškolákov - čo sa cudzích jazykov týka - je v každom smere krajne neuspokojivá. Drtivá väčšina z nich neovláda okrem materinského jazyka a pasívnej znalosti ruštiny žiadny svetový, ba ani iný jazyk. V konečnom dôsledku to znamená, že počas štúdiá nemôžu študovať z cudzieho - ba ani sovietskych - učebníc, že sú im - ich práci zohrať skutočne viac, ako iba informatívnu úlohu.

A je tu ešte ďalší moment: čo raz viacej k nám prichádzajú odborníci zo zahraničia. Prevažná väčšina z nich ovláda dve i viacej svetových jazykov a je pre nás naprosť neúnosná, ak mladí vedeckí pracovníci, napriek všetkej snahe zahraničných hostí, nedokážu okrem zdvorilých a rozpačitých úsmevov s nimi nič viac vymeniť. Skúsenosti - o tie nám ide predovšetkým - si odborníci odvádzajú naďalej. Tlmočníci má plné ruky práce s tými staršími, ktorým predsa - a to je pochopiteľné - chýba ten ich onen odborný výraz.

Malí lekári, inžinieri, pedagógovia, ktorí pracujú v praxi, sú na tom, čo sa zahraničnej literatúry týka, skutočne najhoršie. Zvyčajne sú natoľko zaražení, že im pre ich ňu publikáciu od slova do slova so slovníkom v ruke je neúnosné.

Je jasné, že zahraničné štúdiá vysokoškolákov na základe výmenných akcií nie sú samospásiteľné. Isté však je, že môžu znamenať rapidné zlepšenie a priamo vyvolať záujem o štúdium cudzích jazykov. Naučí našich mladých ľudí nielen patričnému vystupovaniu - aj oficiálnemu -, naučí ich pozerať sa a poznávať problémy i dobré výsledky v živote iných krajín a národov. A to rozhodne nie je málo, najmä ak na základe medzinárodných priateľstiev jednotlivcov sa začne rozvíjať vedecká spolupráca celých ústavov či odborov". Smena 8. januára t.r.

Dr. Karel Jeřábek:

SVOBODNÉ VOLBY a VALNÉ HROMADY

Jednou z nejjpodstatnějších náležitostí demokracie jsou svobodné volby zástupců, kteří pro stanovené období mají vykonávat určité úřady jménem těch, kteří je volí. V demokratických státech jsou to poslanci, v obcích volbách radní a ve svobodných soukromých společnostech činovníci.

Svobodná volba je neodlučitelnou součástí lidské svobody. Jestliže pro člověka jako nejdokonalejšího tvora na tomto světě svobodná je podmínkou lidské důstojnosti, je možno dovodit, že svobodná volba je náležitostí lidské důstojnosti. Bez ní se člověk stává pouhým nástrojem v rukou zjevňého, nebo zakrytého tyrana, nemá svobody, nemá důstojnosti a je proto poddaným vasalem, kterážto nesvoboda může dosáhnouti stupně úplného otroctví.

Je zajímavé a v pravdě hrozné konstatovati, jak v dnešním světě obrovské množství jednotlivců odmítá svobodu a tím lidskou důstojnost a jak se jí poměrně lehce zříká pro svou nevědomost a pohodlí. Někdy však i demokratické zvolení zástupců podléhá korupčnímu vlivu moci, která jím byla svěřena. Nesnášejí kritiky a leckdy i pouhé dotazy je uvádějí ve stav uražené povýšnosti. Toho jsme svědky na celém světě. Je tomu tak i v našem politickém i nepolitickém krajském životě.

Pokud jde o nadprůměrnou politickou a kulturní vyspělost našeho národa, neodvratně se vytváří názor, že takováto vlastnost je dočasně silně narušena, nebo byla jen vidiou. Tato, jinak zcela nelehčitelná úvala vyvěrá z těchto skutečností: Podle úředních statistik odešlo z komunistického Československa na sedmdesát tisíc občanů. Odešli udávně z politických důvodů, protože nesnášeli diktaturu. Tvrdili, že jim chybí demokratická svoboda, za jejíž ochránce a bojovníky se vydávali.

Kde je těch sedmdesát tisíc? Nemáme úřední statistiky, ale podle nabytých zkušeností možno odhadnouti počet těch, kteří se aktivně účastní krajského demokratického života, nejvýše na deset až patnáct procent, zahrnuje v to celý svět. Pripustíme, že možná dalších deset procent je zapojeno v demokratických organizacích nekrajských a že dalších deset procent je roztroušeno po celém světě, že nemají možnosti krajského styku. Kde však je těch sedesátipět až sedmdesát procent ostatních?

Nejsme daleko od stejného procenta zde v Torontu. Nad to jsme si přinesli nadprůměrný sklon ke spolkání. Budíž, mějme si větší počet předsedů a činovníků s menší, nebo větší důležitostí, ale není pochopitelné - za předpokladu, že se chceme dovolávat své vyspělosti - že by neměla být uznávána jednotná základna společná všem a sdružující všechny.

Díky úsilí několika uvědomělých pracovníků skoro ze všech demokratických spolků pracuje skromně zdejší odborůka Československého Národního Sdružení v Kanadě. Je to organizace nadstraničnická, nadspolková, jejímž cílem je združiti sobodně nětí všech krajanů ke společným cílům. Nechce zasahovati a nezahazuje do činnosti jiných spolků, ale jakožto státem uznává a registrovaná krajská organizace zastupuje oficiálně krajské zájmy před veřejností i vládou. Má odbočky v několika provinciích a městech.

Všichni ti, kteří stojí stranou, by měli podpořit činnost Národního Sdružení alespoň svým členstvím a účastí na jednom, nebo dvou významných krajských událostech v roce.

Jsmé hrdí na to, že jako kanadští občané můžeme pracovati pro ideály svobody. Čím více nás bude sdruženo, tím více můžeme prospěti svobodě nejen v Kanadě, ale i ve své rodné zemi.

CARL SANDBURG JEŠTĚ CVIČÍ

V těchto dnech se dožil osmdesátýchsedmých narozenin nestor amerických básníků C. Sandburg. Teprve historie rozhodne, zda se proslavil více jako básník, nebo jako životopisec Abrahama Lincolnu. Patrně váhy spravedlnosti budou vyrovnané a ukáže se, že byl stejně velký básník jako Lincolnův životopisec. Je to bělovlasý statik, čilý jako kulická rutli. Ještě před jedním a půl rokem jsme viděli ve všech možných ilustrovaných časopisech, jak ho Marilyn Monroe učila tančit Twist.

Dodnes Sandburg ráno vstane, vezme téžku díboxov židli a zvedne ji třikrát nad hlavu. Tak "sokoluje", abychom tak řekli podle Masaryka, den co den a tak se udržuje ve fyzické svěžesti.

Carl Sandburg dostal ke svým na rozehnaním vlastostech i blahopřání od presidenta Lyndon Johnsona, skoro ode všech členů vlády, od svého přítele, senátora Paul Douglassa z Chicaga. A jeho přítel, vtipný a duchaplný vydavatel časopisu "Carolina Iskračie" Harry Golden, poslal Sandburgovi telegram: "Žij do sto dvaceti let jako Mojžiš". Nejsme matematické a nedovedeme vypočítat, co si sám Sandburg předpověděl. Na psal totiž, že zemře ve věku, který bude delší než jedenácti...

Alc Sandburg není jen velký básník a velký životopisec A. Lincolnu. Hraje také kouzelnou na kytaru a je snad vůbec nejlepším americkým interpret lidových písní a písní korbojských.

IMMIGRACE V ROCE 1964.

Podle tiskové zprávy ministra občanství a přistěhovaleckví přistěhovalo se za minulý rok do Kanady celkem 112.006 osob, t.j. o 20.000 více, než v roce 1963. Z nich na 60 procent bylo činné v povoláních a řemeslech, v nichž je v Kanadě poměrně stálá zaměstnanost. K tomuto úkazu přišel nový ministr, Hon. R. Tremblay, prohlásil, že je to výsledek pozorného výběru imigrantů, o kterých se předpokládá, že se bez obtíží začlení do kanadského pracovního trhu.

Zpráva se zmiňuje, že imigrace do Kanady během posledních dvou let je na vzestupu, pokud se týče počtu i kvality nové příchozí.

Ze statistických tabulek zveřejněných zároveň se zprávou mini-

OKNA NA ZÁPAD

Jihomoravský a západočeský kraj jsou z celého Československa nejlépe informováni o mezinárodní i vnitropolitické situaci. Proč? Jak uvádí jeden návštěvník z Československa, téměř všechno obyvatelstvo v těchto krajích sleduje pravidelně zahraniční televizní programy. V jihomoravském kraji jsou antény natočeny na Rakousko a v západočeském na Německo.

Tato zpráva není nová. Avšak je překvapující, že průměrný občan v těchto krajích značně dobře mezinárodní situaci a odmítá "obraz" z Prahy, který mu servíruje televizní politický komentátor Vladimír Tosek. Porovnáním zpráv ze západních obrazovek s pražskými může každý ihned prohlédnout režimní propagandu. Pro režim je to velmi nepřijemné a proto se před časem pokusil rušit televizní signál v obou krajích. Avšak pak se musel těchto pokusů vzdát, protože byl současně rušen televizní program Prahy a obraz na Rakouské a německé straně hranic.

Nejpopulárnějším zahraničním programem jsou zprávy ze světa. Němčina nepůsobí žádné obtíže, protože většina obyvatel rozumí německy a ostatní si při společném poslechu nechávají zprávy překládat. Televizní vysílání ze Západu má vliv i na ostatní kraje, kam se všechny zprávy z pohraničních oblastí velmi rychle rozšíří.

Jiné zprávy uvádějí, že rakouské televizní vysílání je velmi populární i na jihozápadním Slovensku. - FEC.

HUDBA BUDOUCNOSTI

Svět motoristů píše v prvním letošním čísle, že počet "žadatelů o osobní auta stále přibývá" a že "za dosavadního stavu bychom ne mohli dnešní zájemce uspokojit dříve než za dvacet let... Jejich uspokojení je hudbou daleké budoucnosti".

Časopis doprovází článek tabulkou s novými cenami aut v roce 1965 se sortimentem aut na našem trhu jsou stále astronomické. Skoda 1000 MB - 44.000.- Kčs. Wartburg 1000 - 37.000.- Kčs. Ford Consul - 46.000.- Kčs. Renault R 8 - 44.000.- Kčs. Skoda Octavia Combí-43000Kčs. Wartburg 1000 de Luxe-38500, Skoda 1202 STW de Luxe stojí 45.000.- Kčs.

Trabant 600 Combí - 27.000.- Kčs. Moskvě 403 - 45.000.- Kčs. Volga 21 M - 56.000.- Kčs. Ta tra 2 - 603 - 104.000.- Kčs.

Svět motoristů uvádí, že v roce 1965 se sortimet aut na našem trhu mnoho nezmění. Nejvíce bude vozu Skoda 1000 MB. Žadatelé je opět asi 100.000, stejně jako koncem roku 1962, přestože od té doby bylo dodáno na vnitřní trh celkem 50.248 aut. V letošním roce se předpokládá na našem trhu asi stejný počet vozů jako vloni, tedy asi 30.000 vozů.

Nejhorší je situace na trhu ojetých vozidel, ne které čeká 40.000 žadatelů, avšak téměř za celý minulý rok bylo uspokojeno jen asi 1500 žádostí. - FEC.

zích se v Ontariu usadilo 61.468 osob t.j. 55 procent. Zajímavé je také, že z počtu 112.006 bylo jen 5.737 jednotlivců v kategorii "General Labourers", z nichž většina přišla na záruky blízkých příbuzných. Približně polovina přistěhovalců valen byli muži - 55.827 - a polovina ženy - 56.779 - . Většina přistěhovalců, 88.091, byla ve věku od 20ti do 30ti let.

V roce 1965 se očekává další zvýšení imigrace a doufá se, že celková cifra se přiblíží 150.000. K tomu má přispět reorganizací ministerstva v Kanadě i v zámoří, otevřením nových imigračních kanceláří, aktivnějším získáváním lidí k vystěhování do Kanady filmy, přednáškami a pod.

V současné době je největší počet našich lidí v uprchlickém táboře v Traiskirchen v Rakousku

sterstva vychází najevo, že z V. Británie se přistěhovalo do Kanady celkem 29.279 osob, z Itálie 12.997 osob a z USA 12.565 osob. Následují: Německo s 5.992, Portugalsko s 5.309 a Francie s 4.542 osobami.

Nás bude zajímat kolik přišlo Českoslováků: přímo z Československa se přistěhovalo do Kanady 91 imigrant - v roce 1963 jen 29 osob - . Za rok 1964 však ze všech zemí přišlo 237 přistěhovalců českého nebo slovenského původu, včetně uprchlíků z tábora v Rakousku, Itálii a Z. Německu. V poměru k ostatním národnostem je tato cifra nízká; na př. Maďarů přišlo 1.054 a Jugoslávci dokonce 3.116.

Z celkového počtu nové přícho-

PROVOLÁNÍ AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ K DOVRŠENÍ PRVNÍHO STOLETÍ ŽIVOTA SOKOLSTVA V AMERICE

Bratři a sestry:
Kniha historie slavné minulosti leží před námi. Čteme v těchto dnech mnohé její stránky. Připomínáme si, čím jsme všichni povinni památce statečných mužů a žen, kteří ve své práci, obětavě a nezištně - věrní ideálům volnosti, svobody a bratrství - šli za sluncem něho jasu i v bouřích vytrvale za vytčenými cíli - vždy k nejvyšším metám - za výchovou národa k tělesné a duchovní zdatnosti, statečnosti, občanské vyspělosti a bratrnosti.

V hodinách, které nás přibližují k mezníku, u kterého vstoupíme do druhého století sokolské práce, vzhlížíme k 14. únoru 1865 - k pohutým dnům občanské války, ve kterých v St. Louis, stát Missouri, v malé osadě českých průkopníků tři mužové - E. B. Eiben, Karel Procházka, Jaroslav Vostrovský - dali podnět k založení první sokolské jednoty ve Spojených státech. Oni dali základ k mohutnému hnutí, živěnému stejnými zásadami snah k výchově tělesné i mravně dokonalého člověka, které v těžkých dobách šedesátých let minulého století prohlásili v Praze zakladatelé Sokolstva - Dr. Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner. Jim vědíme za to, že slovanské národy v Evropě v dobách těžkých zkoušek osudu našly v sokolském bratrství nevyčerpatelný zdroj mravní síly a přežily zlé doby útisku.

Nam v Americe v sokolském hnutí budovaném ve slovanských národnostních skupinách vyrostla generace mužů a žen, která byla spolehlivou oporou stavitelům silné, demokratické Ameriky. Na krásných sletech, kterých vzpomínáme s hrdostí, dokázali jsme náročné svým spoluobčanům, že jen osobní kázní - sokolskou disciplínou, při současném pěstování tělesné zdatnosti a ušlechtilých vlastností a charakteru jednotlivce, výchovně zdatný národ, schopný budování i obrany země. Na bojištích v Evropě, v obraně svobody bratrského národa a obrany demokracie Ameriky prokázalo Sokolstvo, že jeho škola výchovy je školou nejspolehlivější.

S vděčností a úctou myslíme na desetitisíce bratrů a sester, kteří v sokolských jednotách ve všech krajích Spojených států šli v příkladné sokolské práce po desítky let před námi. My jdeme cestou, kterou oni budovali, my a naše děti evičíme v tělocvičnách, které oni postavili. Jim v těchto památných chvílích vzdáváme zaslouženou poctu. Oni zabezpečili budoucnost životu Sokolstva v Americe. Jim vědíme za to, že Sokolstvo v této zemi dovršilo sto let v plodné práci, ve slávě a cti jako tělovýchovné hnutí, kterému se dostává uznání za zásluhy o výchovu národa k tělesné zdatnosti a které je dááno za vzor školám moderních snah o fyzickou zdatnost.

Stojíme připraveni ke vstupu do druhé epochy dějin sokolského života v Americe. Vstupujeme do druhého století sokolské práce.

Americká Obec Sokolská vstupuje do něho s tímto odhodláním:
1. Věrně, neochvějně a důsledně plnit povinnosti v duchu osvědčených sokolských zásad a ideálů,
2. Dát americkému národu výchovu mládeže, kteří ji povedou k nevyšším metám - v tělesné zdatnosti, sebekázní a statečnosti,
3. Přispět k plné spolupráci všech sokolských organizací v Americe k zabezpečení uplatnění sokolských myšlenek k rozkvětu blaha a štěstí národa,
4. Setrvat ve věrnosti k ideálům demokracie, lidskosti a bratrství, které jediné zaručují plnou svobodu národům Starého i Nového světa.

Bratři a sestry: Vykročíme radostně sokolským pochodem do budoucnost! Snažíme se všichni tvořit historii druhé epochy dějin Sokolstva - podle příkladu uplynulých slavných sta let.

Nazdar!
AMERICKÁ OBEC SOKOLSKÁ
Karel M. Prehal, starosta
Bláňa J. Čiháková, jednatelka

DOHONILI?

Bývalo to velké heslo Sovětského svazu - dohonit a předhonit hospodářsky Ameriku.

Nejdříve se ta věc měla stát v sedmdesátém roce. Pak to Chruščov poněkud opravil na osmdesátý, ale zato přidal nová a větší čísla.

Ttk, nebo tak, člověk by čekal, že výroční zpráva o hospodářském růstu Sovětského svazu, vždycky zaznamená t a k e stav soutěže.

Ale výroční zpráva o sovětském hospodářství v roce 64 je venku a stav soutěže nezaznamenává. Snaží se o něco jiného: aby stav soutěže nebylo vidět, i když 64 rok byl nepochybně pro sovětskou ekonomii lepší, než rok 63. Do zprávy byla vepsána řada otazníků - a otazníků si dnes všimá i me.

Jeden a snad největší otazník je zemědělský. V říjnu Moskva oznámila rekordní dodávky ze sovětské sklizeň do státního výkupu, 65 milionů tun zrna se nahromadilo ve státních skladech, označovaly zprávy z úředních sovětských míst. Téměř o 9 milionů tun více, než v rekordních letech 1958 a 1962.

Výroční zpráva tato čísla velkoryse přechází. Prostě oznamuje, že celková sklizeň byla vyšší a plán byl splněn.

Na sovětskou výroční zprávu o hospodářském růstu je to neobvyklá, nesovětská stručnost, zejména, když jde o nový a podstatný rekord.

Není však nutné záviset jen na sovětské výroční zprávě. Jsou i jiné zprávy. Jedna přišla z Ottawy: Sovětský svaz uzavřel v Ottawě novou objednávku pšenice v ceně téměř 20ti milionů dolarů, neboli zhruba 250.000 tun pšeničného zrna. Zpráva dodává, že

Moskva koupila prakticky celé množství pro Kubu.

Neboli by se mohlo stát, že toto ještě mnoho neznamena. Že Moskva má dost zlata, aby mohla nakupovat na západě a pšenice koupená v Kanadě pro Kubu přijde levněji, než vozit na Kubu pšenici z Ukrajiny.

Ale nyní přichází další zpráva, opět z Ottawy. Opět prodej další pšenice, tentokrát už dvacet tisíc tun zhruba za devět milionů dolarů. Dodávka nikoliv na Kubu, ale přímo do Sovětského svazu.

A pak třetí zpráva, tentokrát z pražské Prahy z 19. ledna t. r. Poslední protokol k dlouhodobé sovětsko - československé obchodní smlouvě stanoví letošní dodávky všeho sovětského obilí pro Československo na sedm set tisíc tun, neboli daleko níže než tomu bývalo v předcházejících tučnějších letech.

Tyto tři zprávy nepochybně staví otazník za rekordem v sovětské obilní produkci - nebo při nejmenším otazník za sovětskou ochotou dodávat spíše Československu než Kubě.

Druhý velký otazník vestavěl do sovětské výroční zprávy o hospodářském pokroku sám Kosygin a vlastní rukou.

Kosygin v prosinci oznámil Nejvyššímu sovětu v projevu, který vynikal střizlivostí, že sovětský národní produkt se v roce 1964 zvýšil pouze o pět procent. Není známo, kdo od té doby více pracoval na sovětských statistikách, zda-li ekonomové, nebo političtí, ale pracovali na nich a jejich úsilí přineslo výsledky: ve výroční zprávě to není pět procent, ale sedm celých jedna. Někdo se pokoušel vysvětlit, že Kosygin ještě snad neměl kompletní data.

VZPOMÍNK

Obyčejně je člověku líto, zamská-li v životě něco krásného a veselého. - Já nikdy nepřestanu litovat, že jsem byla mimo město a že mi mé povinnosti zabránily doprovodit na poslední cestě našeho nejoblíbenějšího, nejváženějšího a myslím též nejstaršího krajana, vzácného a skromného člověka: Rudolfa Lustiga. - Budu vždy hrda na to, že mne počítal mezi své nejbližší přátele. K vzpomínkám na něj, táhnoucími se mým životem, jako červená nit, přistoupila loni v létě jedna, která velmi dobře charakterizuje jeho názor na život a na smrt: Navštívila jsem manžele Lustigovy se svým nejstarším vnukem, 14ti letým Danielem. P. Lustig mu vypravoval, že byl přítelem mého otce a že mne zná od dětství. - So, you could be my grandfather", uvažoval Daniel. "I would like that very much". A dodal: "I hardly remember my second grandfather". Tím se naše konverzace stocila na mého manžela, který před 12ti léty zcela náhle zemřel, nedožil se ani 53 let.

"Pro rodinu to musí být hrozné, ale je to krásná smrt, moc bych si přála umřít taky tak", prohlásila paní Lustigová. Načež se její manžel na ni usmál: "No, Klárko, když Ty si to přeješ, tak já Ti její manžel na ni usmál: "No, Klárko, už nebudu. Ale co mne se týče, já bych si to nepřál. - Život je krásný a umírání k němu patří. Každý to proděláme jenom jednou. Chci bych při tom být - chtěl bych si to uvědomit, jako jsem se vždy snažil si uvědomit všecko. A když se dívám na Daniela, nemohu se zbavit myšlenky, že bezdětní lidé si ani pořádně neuvědomují, jak jim ten život utíká. Má pravdu. Věkem bych klidně mohl být jeho pradědečkem. Ani nevím zda jsem si kdy rodinu přál. Ale jedno vím: Že mi nikdy nechyběla. Klárka byla moje všecko. Když se dívám zpět, mám dojem, že se nikdy ne ošklivě nepřihodilo, že celý život byl jen krásný, i když ne vždy lehký. Ale to patří k životu, - právě jako to umírání. - Nevím, ale já bych chtěl to umíráni PROŽÍT". -

Nějak jsme se obě zakazily. Daniel, který česky nerozumí, se do toho ticha zadíval: "Babi, what for Pet's sake did Mr. Lustig say, that YOU didn't answer?" - čemuž jsme se všichni srdečně zasmáli a tím se naše zábava ztočila k veselšímu věcem. -

Při psaní této vzpomínky mi bezděky napadla trochu pozmeněná slova ze známé knihy našeho dětství. Slova, jež snad trochu potěší i osiřelou vdovu, kterou můžu hřát krásné vědomí, že byla svému choti "jeho všecko". - Rudolf Lustig již nám sice nikdy nepoví, zda to své umírání "prožil", ale jedno nám pověděl: že "celý život byl jen krásný". Kolik z nás může říci totéž? - BYL TO ŠTASTNÝ MUŽ! A. J. Dubska.

Jarní "special"

od 291.- dolarů

(Loď tam a zpět)

AIR & OCEAN TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E., (roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK, Notář.

Ale tyto věci se přece nikdy nesečítají až v posledních dnech prosince. Celý rok se zjišťuje index hrstu. A protože sovětský národní produkt je zhruba tři sta miliard dolarů, dvě procenta nejsou jen malé nedopatření: cena oněch dvou procent je šest tisíc milionů dolarů - a otazník je to tudíž rozměrů nevídaných.

V sovětské výroční zprávě je jich ještě víc. A ve svém součtu lépe, než co jiného odpovídají na otázku, jaký je stav operace dohonit a předhonit!

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue

Toronto 4

Tel. 537-2631

AUTO - POZAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LEKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

141 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

Připravujete se na cestu kamkoliv, nebo plánujete pozvat své drahé z Československa?

LETADLEM MIAMI pouze \$154.00

" MEXICO " \$199.00

Zavolejte neb navštivte Mrs. L. VESELY

VESELY & GREBEN TRAVEL AGENCY

360 Bathurst St.

Toronto 2B

Tel. EM. 3-4366

L. LUNSKÝ, OPTIK

Prohlídky očí

Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět

provádí veškerý Plumbing

Heating, opravy a nové

práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347 BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tel.: EMpire 8-5556 - 927-1194

VEŠKERÉ OPRAVY

obestřelidla a čalouněného

nábytku provede Vám

PAVEL ČERNÝ

ROZPOČTY ZDARMA

Volejte po 5 hod. večer

537-5592

NOVĚ OTEVŘEN

KRAJANSKÝ OBCHOD

AUGUSTA MEAT

AND FOOD MARKET

444 QUEEN STREET W.

TORONTO

TELEFON : 364-7565

Výsek všeho druhu masa první jakosti. Starokrajová výroba pražských uzenin. Moravské uzené. Slovenské a moravské klobásky. Výborné domácí jaterničky. Naše specialita: pražské párky a taliány.

ZBOŽÍ DOVEZEME VAM

DO DOMU ZDARMA

Joe Vlasák, jun. vedoucí.

Torontský denní tisk přinesl dne 28. ledna t. r. zprávu, že Denison Mines Ltd. a jejich majitel, slovenský kraján Štefan Roman, vyjednávají s Euratomem prodej 100 milionů liber uranového kyslíku v hodnotě více než 500 milionů dolarů. Euratom je nukleární organizace šesti evropských zemí Společného trhu. K vývozu bude napotřebí zvláštního schválení kanadského ministerstva obchodu.

Ak chcete koupit nebo prodat nehnuteľnosti v Torontu obraťte sa na

MICHAEL J. VLČKO, Realtor

1 Sorauren Ave. pri Queen W.

Telefón 533-2288

Člen

"Toronto Real Estate Board"

VÝNOSNÉ ULOŽENÍ
PENĚŽNÍCH ÚSPOR
DOMY obytné a obchodní
TOVARNÍ OBJEKTY pronajaté

S. REDINA

Real Estate

723 DOVERCOURT RD., TORONTO 4.

LE 6-7898

JAROSLAV DRÁBEK

Jak jsme již oznámili, bude v neděli dne 28. března t. r. provedena na scéně Masarykovy haly v Torontě Drábkova hra o Heleně Martinové, statečné české ženě, která je v mimořádných okolnostech postavena před závažné problémy. Hru provede "Production Studio".

Autor Dr. Jaroslav Drábek je významná postava v našem veřejném životě. Pochází z Chručim, studoval práva na Karlově universitě v Praze a na universitě ve Strasburku. Po dosažení doktorátu se věnoval žurnalistice a advokacii. Se svými přáteli založil klub "Přítomnost" v Praze a jiných městech, z jehož členského okruhu po Mnichově vznikla ústřední protinacistická odbojová organizace "Politické ústředí" - P. U. - Z jejího pověření dr. Drábek navštívil jako kurýr presidenta Beneše v Londýně. Dr. E. Beneš ve svých "Pamětech" sám se zmiňuje o něm jako o českém advokátu a politiku, který mezi prvými přijel za ním, aby navázal a organizoval podzemní styk s vlastí.

V roce 1942 byl Dr. Drábek zatčen Gestapem a poslán do koncentračního tábora Osvětim-Birkenau, z něhož vyvázl živý jen díky odvážnému zásahu svých přátel.

Po válce byl jmenován vedoucím prokurátorem pro stíhání nacistických zločinů. Při vyšetřování měl příležitost se seznámit s obsahem pověstného stěchovického archivu K. H. Franka, jakož i archivu Henleinova, ba i s historickým materiálem, týkajícím se vyhlazením Lidie a atentátu na Heydricha. Zajímavá byla nově zjištěná fakta, která otiskoval v "Našich Hlasích" v listopadu a v prosinci minulého roku. Měl aktivní účast při odhalení původců atentátu proti Janu Masarykovi, Petru Zenklovi a Prokopu Drtinovi. - Velmi zajímavá je i jeho literární činnost, mezi ní uvedená hra o Heleně Martinové. Podrobnosti až příště. Jindra Zoder.

V pondělí dne 22. února t. r. začínají v Mezinárodním ústavu, 709 College, nové kursy francouzštiny.